

Ion DEDIU

Ion DEDIU (24 iunie 1934, s. Rediul Mare, r. Dondușeni – 4 noiembrie 2019, Chișinău) a fost un biolog moldovean, specialist în ecologie, doctor habilitat (1978), profesor universitar (1980), membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei (1992).

A absolvit Facultatea de biologie-pedologie a Universității de Stat din Moldova (1957) și doctorantura la Universitatea de Stat din Moscova „M. V. Lomonosov”, susținând în anul 1964 teza de candidat (doctor) în științe. A trecut toate treptele de avansare științifică: de la laborant până la vicedirector de institut (1957-1971). În perioada a. a. 1971 – 1994 a activat în funcția de decan, șef de catedră, profesor la Facultatea Biologie și Pedologie a Universității de Stat din Moldova, unde a fondat Catedra Interuniversitară de Ecologie și Protecția Mediului (a doua în fosta URSS) și primul Laborator de ecologie din republică. În anul 1990 a înființat Institutul Național de Ecologie, fiind pe parcursul a mai multor ani director. A fost ministru al Mediului (1990-1994), deputat în Parlamentul Republicii Moldova și președinte al Comisiei de ecologie (1994-2001), președinte-cofondator al Partidului Ecologist „Alianța Verde”, al Asociației Oamenilor de Știință (1994-2008).

A desfășurat o activitate științifică prodigioasă, consacrand-o delimitării, argumentării și recunoașterii de noi regiuni ecozoogeografice: Regiunea Circummediteraneană Dulcicolă, Regiunea Ponto-caspică salmastro-dulcicolă; elaborării, argumentării și promovării concepției „Ecogeografia apelor continentale”. A descoperit și formulat „Principiul excluderii reciproce a complexelor biotice acvatică”, a fondat noi direcții în știință: „Zoogeografia ecologică a apelor continentale”, „Ecotoxicologie acvatică”, „Ecologie politică”. A încercat să dea răspuns la cele mai complexe întrebări ale ecologiei teoretice contemporane, efectuând un studiu de excepție cu genericul „Ecologie teoretică” eșalonat (în total pe 1531 de pagini) în 5 volume („Introducere în Ecologie”, 2006; „Ecologia populațiilor”, 2007; „Ecologie sistemică”, 2007; „Biosferologie”, 2007; „Tratat de Ecologie Teoretică”, 2007, Edit. „Poenix”, Chișinău). A publicat circa 800 de lucrări științifice și de publicistică științifică, inclusiv 20 de monografii.

A fost îndrumător în pregătirea a peste 30 de doctori (inclusiv habilitați) în științe biologice și a unui număr mare (peste 300) de licențiați în ecologie, coordonator științific și coautor al majorității strategiilor naționale pentru protecția mediului, agricultura ecologică (organică), dezvoltarea durabilă, „Cartea Roșie”, conservarea biodiversității, combaterea aridizării, protecția stratului de ozon și alte activități din domeniul ecologiei

Activitatea științifică a membrului corespondent al AȘM a fost recunoscută, fiind Laureat al Academiei Române și Academiei Oamenilor de Știință din România, al Premiului Național din Republica Moldova etc. A fost decorat cu „Ordinul Republicii”, Ordinul Național pentru merit în rang de comandor din România și cu alte distincții oficiale din țară și străinătate.

Surse:

Membrii Academiei de Științe a Moldovei: Dicționar (1961–2006)/Acad. de Șt. a Moldovei; col. red.: acad. Haralambie Corbu, ..., Ch.: I.E.P. Știința, 2006, 432 p., ISBN 978-9975-67-556-7

Membrul corespondent Ion Dediu. Institutul De Ecologie Și Geografie. <https://ieg.md/ion-dediu>
[Ion Dediu \[online\]. Wikipedia, enciclopedia liberă.](#)